

Gdańsk, dnia 5 listopada 2014 r.

WOJEWODA POMORSKI

FB-III.431.74.2014.JC

URZĄD GMINY RYJEWÓ

Sekretariat
Wpłynęło

101114

dnia

Nr ewid. 5916/14106 załącznik

Skierowano

Podpis

Pan

Józef Gutowski

Wójt Gminy Ryjewo

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę finansową w Gminie Ryjewo oraz jej jednostkach podległych, z siedzibą władz przy ul. Lipowej 1 w Ryjewie, w dniach od 1 do 16 września 2014 r. przeprowadził Jarosław Chyliński – inspektor wojewódzki w Wydziale Finansów i Budżetu Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, na podstawie upoważnienia nr 96/2014 z dnia 29 sierpnia 2014 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Pomorskiego przez Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Przedmiot i zakres kontroli:

Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2013 r. w wybranych rozdziałach i paragrafach oraz realizacja dochodów budżetu państwa.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. nr 185, poz.1092) kontrolę przeprowadzono pod względem legalności i rzetelności, w oparciu o dowody źródłowe stanowiące podstawę wypłat z rachunków bankowych oraz wpłat, w konfrontacji z wyciągami bankowymi, zapisami w ewidencji księgowej, sprawozdaniami budżetowymi, a także zawartymi umowami i porozumieniami, również w oparciu o dokumentację w zakresie realizacji dochodów budżetowych.

Ocena.

Działalność Jednostki w zakresie zadań będących przedmiotem kontroli oceniono **pozytywnie z uchybieniami**.

Realizacja dochodów z tytułu zwrotu przez dłużników alimentacyjnych wypłaconych świadczeń alimentacyjnych – rozdz. 85212

Wykonanie planu dochodów związanych z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej na dzień 31 grudnia 2013 r., przedstawia sprawozdanie Rb-27ZZ złożone przez Gminę Ryjewo, zgodnie z którym ustalono:

Paragraf	Należności	Dochody wykonane		Dochody przekazane	Należności pozostałe do zapłaty	
		Ogółem	Potrącenia na rzecz jst		Ogółem	Zaległości
0690	64,00	64,00	3,20	60,80	0,00	0,00
0920	452 641,39	6 687,84	0,00	6 687,84	445 953,55	445 953,55
0970	502 724,77	3 923,23	1 961,62	1 961,61	498 801,54	498 801,54
0980	1 590 181,66	38 230,88	15 066,46	23 164,42	1 551 950,78	1 551 950,78
Łącznie	2 545 611,82	48 905,95	17 031,28	31 874,67	2 496 705,87	2 496 705,87

Należności pozostałe do zapłaty z tytułu zwrotu od dłużników alimentacyjnych wypłaconych świadczeń alimentacyjnych na koniec 2013 r. wyniosły łącznie z naliczonymi odsetkami 2.496.705,87 zł.

Dochody wykonane zamknęły się kwotą 48.905,95 zł i dotyczyły wpływów z tytułu: kosztów upomnienia (64,00 zł), odsetek (6.687,84 zł), zaliczki alimentacyjnej (3.923,23 zł) oraz funduszu alimentacyjnego (38.230,88 zł – w tym 225,89 zł z tytułu nienamierzonej gminy dłużnika).

W roku 2013 z tytułu wyegzekwowanych kosztów upomnień uzyskano kwotę 64,00 zł.

Księgowania wyegzekwowanych kosztów upomnień dokonywano na kontach Wn 130 / Ma 222, tj. z pominięciem konta 221. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) wpłata należności z tytułu przypisanych dochodów (niezależnie od tego czy dokonana na rachunek bankowy czy gotówką do kasy) winna zostać zaksięgowana na stronie Ma konta 221 – należności z tytułu dochodów budżetowych.

Stwierdzono również, że **GOPS nie dokonywał przypisu** dłużnikom alimentacyjnym **należności z tytułu zwrotu kosztów upomnień.** W roku 2013 wystawiono 76 upomnień, w konsekwencji nie dokonano przypisu należności na kwotę 668,80 zł (koszt 1 upomnienia – 8,80 zł).

Z powyższych kwot, zgodnie z obowiązującymi przepisami, na dochody budżetu państwa zarachowano: 95% wpływów z tytułu zwrotu kosztów upomnień, 100% z tytułu odsetek, 50% wpływów z tytułu zaliczki alimentacyjnej oraz 60% z tytułu funduszu alimentacyjnego. Łączna kwota przekazana na rachunek PUW wyniosła 31.874,67 zł.

Ewidencja księgową w zakresie wykonania omawianych dochodów prowadzona była w:

- GOPS w zakresie kosztów upomnień, odsetek oraz funduszu alimentacyjnego;
- Gminie w zakresie zaliczki alimentacyjnej.

W związku z powyższym sprawozdanie Rb-27ZZ złożone przez GOPS nie zawierało informacji dotyczących § 0970, tj. zaliczki alimentacyjnej.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji kontrolujący potwierdził, że dane wykazane w sprawozdaniu Rb-27ZZ w §§ 0690, 0920, 0980 w zakresie dochodów wykonanych oraz należności pozostałych do zapłaty były zgodne z prowadzoną ewidencją księgową.

W zakresie przypisanych należności stwierdzono następujące rozbieżności:

- w sprawozdaniu wykazano kwotę o 16,49 zł niższą niż wynikająca z ewidencji analitycznej dłużników w systemie finansowo-księgowym GOPS. W związku z tym pani Wiesława Dąbrowska Główny Księgowy GOPS w Ryjewie złożyła następujące wyjaśnienia: (...) *u dłużnika alimentacyjnego nastąpiła nadpłata z tytułu odsetek od przypisanego świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Na dzień 01.01.2013 r. jest to kwota 16,49 zł. Nadpłata powstała w wyniku błędnego przypisu i rozliczenia wpłat w latach poprzednich. W/w kwota winna być zaliczona na spłatę zadłużenia funduszu alimentacyjnego co ostatecznie nastąpiło w 2013 roku. Na dzień 31.12.2013 r. salda zadłużenia według tytułów t.j. świadczeń z funduszu alimentacyjnego i odsetek od zadłużenia z funduszu alimentacyjnego są prawidłowe;*
- kwota należności ujęta w sprawozdaniu w § 0690 w kwocie 64,00 zł nie została przypisana żadnemu dłużnikowi.

Łączna różnica pomiędzy kwotą wykazaną w sprawozdaniu a wynikającą z ewidencji księgowej wynosi 47,51 zł.

W toku kontroli potwierdzono, że należności przypisywane są dłużnikom alimentacyjnym w dniu wypłaty świadczenia, a odsetki od tych należności przypisywane były kwartalnie. Przypisu dokonywano indywidualnie na kontach 221 dłużników oraz zbiorczo na koncie 720-852-85212-BP-0920.

Dane ujęte w sprawozdaniu Rb-27ZZ złożonym przez Gminę, w § 0970 były zgodne z przedłożoną ewidencją księgową. Jednakże kontrolujący stwierdził, że nie prowadzono analityki do konta 130 w zakresie umożliwiającym sporządzenie przedmiotowego sprawozdania w zakresie dochodów wykonanych. **Stanowi to naruszenie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym dane w tej kolumnie winny pochodzić z ewidencji analitycznej rachunku bieżącego dochodów.**

Zarządzeniem nr 15/10 z dnia 14 czerwca 2010 r. Wójt Gminy Ryjewo upoważnił kierownika GOPS do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań oraz wydawania w tych sprawach decyzji.

Na koniec okresu świadczeniowego 2012/2013 w Gminie Ryjewo zaewidencjonowanych było 153 dłużników alimentacyjnych (w GOPS prowadzono 97 kont księgowych, na których ewidencjonowano należności poszczególnych dłużników z tytułu funduszu alimentacyjnego wraz z odsetkami; w Urzędzie Gminy w programie „Czynsze wersja 6.28D” prowadzono 56 kartotek, na których stan należności z tytułu zaliczki alimentacyjnej ujmowany był analitycznie. Zapisy syntetyczne prowadzone były na koncie 221 w systemie Finansowo-Księgowym „PUMA”).

W kontrolowanym okresie wydano:

- 94 decyzji w sprawie ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 94 decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 76 upomnień – różnica pomiędzy ilością wystawionych decyzji o zwrocie a ilością upomnień wynika z tego, że:
 - 14 decyzji wystawionych 10 dłużnikom nie przekazano do windykacji, ponieważ są to decyzje wystawione dłużnikom wobec których ustanowiony został kurator do doręczeń;
 - 4 decyzji wystawionych 2 dłużnikom nie udało się skutecznie doręczyć. Po próbach ustalenia adresu do doręczeń postanowieniem sądu pierwszemu z dłużników ustanowiono kuratora do doręczeń. Wobec drugiego złożono w dniu 15 stycznia 2014 r. do Sądu Rejonowego wnioski o ustanowienie kuratora do doręczeń.
- 180 tytułów wykonawczych – różnica pomiędzy ilością wystawionych upomnień a ilością tytułów wykonawczych wynika z faktu, że GOPS wystawiając tytuły wykonawcze wpisywał na nich poszczególne płatności zrealizowane w danym okresie świadczeniowym, a nie łączną kwotę wynikającą z decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Na jednym tytule wykonawczym można ująć maksymalnie 4 pozycje. Tym samym przy zobowiązaniu wypłacanym w całym okresie świadczeniowym (od 01.10 do 30.09) wystawiane były trzy tytuły.

Kontroli poddano czynności podejmowane przez GOPS w Ryjewie wobec 30 losowo wybranych dłużników alimentacyjnych. Kontrolowana próba obejmowała:

1. 5 teczek dłużników, gdzie Gmina była właściwą dla dłużnika – na podstawie przedłożonej dokumentacji kontrolujący stwierdził, że działania na wniosek gminy wierzyciela podejmowane były bez zwłoki. Dłużnicy byli wzywani na wywiady alimentacyjne, przeprowadzono z nimi wywiady alimentacyjne, informowano właściwy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego. Następnie przekazywano uzyskane informacje gminie wierzyciela oraz komornikowi. Spośród dłużników, których dokumentację poddano kontroli:
 - czterech stawilo się na wywiad alimentacyjny;
 - wobec jednego po przeprowadzeniu postępowania wydano decyzję uznającą go za dłużnika alimentacyjnego uchylającego się od zobowiązania alimentacyjnego, następnie zwrócono się do prokuratury z wnioskiem o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny oraz z wnioskiem do właściwego starostwa powiatowego o zatrzymanie dokumentu prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego zgodnie z art. 5 ust. 3 i ust. 3b ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy uprawnionym do alimentów.
2. 5 teczek dłużników, gdzie Gmina była właściwą dla wierzyciela – na podstawie przedłożonej dokumentacji kontrolujący stwierdził, że GOPS zwracał się do właściwych gmin dłużnika o podjęcie działań w celu przeprowadzenia wywiadów alimentacyjnych.

Stwierdzono również, że wobec wszystkich dłużników wystawiono tytuły wykonawcze oraz dokonywano aktualizacji stanu zadłużenia w Biurze Informacji Gospodarczej.

3. 20 teczek dłużników, gdzie Gmina Ryjewo była zarówno gminą dłużnika jak i wierzyciela – na podstawie przedłożonej dokumentacji stwierdzono, że dłużnicy byli wzywani na wywiady alimentacyjne, przeprowadzano z nimi wywiady alimentacyjne oraz informowano właściwy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego. Następnie przekazywano uzyskane informacje komornikowi:
 - wobec 18 dłużników wystawiono tytuły wykonawcze (wobec 2 wydano decyzje uznającą za dłużników alimentacyjnych uchylających się od zobowiązania alimentacyjnego, następnie zwrócono się do prokuratury z wnioskiem o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny oraz z wnioskiem do właściwego starostwa powiatowego o zatrzymanie dokumentu prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego zgodnie z art. 5 ust. 3 i ust. 3b ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy uprawnionym do alimentów);
 - wobec 2 dłużników ustanowiono kuratorów do doręczeń.

Ponadto na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono również, że raz w miesiącu, po dokonanej wypłacie przyznanych świadczeń przekazywano do Biura Informacji Gospodarczej informacje o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych. Po dokonanej aktualizacji generowano wydruk zadłużenia z systemu Sygnity oraz wydruk z BIG w celu weryfikacji.

Kontrolujący ustalił również, że w roku 2013 w związku z otrzymaniem informacji o śmierci dwóch dłużników alimentacyjnych, zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 z późn. zm.) dokonano wygaszenia należności z tytułu świadczeń alimentacyjnych wypłaconych osobom uprawnionym w łącznej kwocie 23.711,81 zł. Wygaszone należności zostały wyksięgowane.

Prawidłowość wydatkowania i rozliczenia dotacji z budżetu państwa

1. Rozdz. 85415 § 2030 – Pomoc materialna dla uczniów

1.1. stypendia i zasiłki szkolne

Na wydatki związane z pomocą materialną dla uczniów, realizowaną w formie stypendiów i zasiłków szkolnych, Gmina Ryjewo otrzymała dotację w wysokości 170.427,00 zł.

Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że łączna wartość wypłaconych w 2013 r. stypendiów i zasiłków losowych wyniosła 202.227,00 zł (w tym 40.445,40 zł ze środków własnych), tym samym wypełniona została dyspozycja zawarta w art. 128 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, gdyż udział środków własnych Gminy w realizacji zadania wyniósł 20%. Ewidencja księgowa prowadzona była w sposób umożliwiający ustalenie wysokości wkładu własnego.

Z przyznanej dotacji wydatkowano kwotę 161.781,60 zł. Niewykorzystana dotacja w kwocie 8.645,40 zł została zwrócona na rachunek Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 24 grudnia 2013 r. (WB nr 252).

Na pytanie kontrolującego o przyczyny niewykorzystania przyznanej dotacji pani Małgorzata Zdunek Skarbnik Gminy Ryjewe udzieliła następującej odpowiedzi: (...) *głównym powodem niewykorzystania przyznanej dotacji w zakresie pomocy materialnej dla uczniów wypłacanej w formie stypendiów i zasiłków szkolnych, było wydanie odmownych decyzji. W odniesieniu do stypendiów 6 osobom oraz 2 osobom w zakresie zasiłków szkolnych. Pozostałą część niewykorzystanych środków rezerwowaliśmy na ewentualne, trudne do przewidzenia wypłaty zasiłków szkolnych.*

Zasady udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy przyjęto Uchwałą nr XXV/196/05 Rady Gminy Ryjewe z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie: Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym.

Przyjęty ww. uchwałą Regulamin zawierał zapisami wynikające z art. 90f ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, tj. określał sposób ustalania stypendium szkolnego w zależności od sytuacji materialnej uczniów i ich rodzin, formy, tryb i sposób udzielania stypendium szkolnego oraz zasiłku szkolnego.

W dniu 29 lutego 2012 r. Rada Gminy przyjęła uchwałę nr XIV/98/12 w sprawie: dokonania zmiany treści Uchwały nr XXV/196/05 Rady Gminy Ryjewe z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie: regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym.

Zmiana wprowadzona omawianą uchwałą polegała na wykreśleniu z Regulaminu zapisów ustalających szczegółowe zasady ustalania wysokości stypendium szkolnego w zależności od dochodu uzyskanego na osobę w rodzinie ucznia.

W związku z powyższym **Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Ryjewe, na podstawie którego dokonano wypłat w 2013 r. był niezgodny z art. 90f ust.1 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty.**

Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku złożonego w Urzędzie Gminy, w roku szkolnym wydawane były dwie decyzje przyznające stypendium: na okres od września do grudnia i od stycznia do czerwca. Następnie stypendium przyznane decyzją było wypłacane. Wszystkie osoby, którym przyznano przedmiotowe świadczenie otrzymywały je w jednakowej wysokości:

- 600,00 zł na okres styczeń - czerwiec 2013 r. (płatne w dwóch ratach: I rata w kwocie 400,00 zł – rozliczenie do dnia 28 czerwca 2013 r.; II rata w kwocie 200,00 zł – rozliczenie do dnia 5 sierpnia 2013 r.);
- 492,00 zł na okres wrzesień – grudzień 2013 r. (wypłacane jednorazowo, z terminem rozliczenia do 31 stycznia 2014 r.).

Rozliczenie świadczenia obwarowane było takimi samymi warunkami w obu okresach: w terminie określonym w wydanej decyzji wnioskodawca winien był przedłużyć faktury, rachunki, bądź inne dokumenty potwierdzające poniesione wydatki na cele edukacyjne ucznia w wysokości kwoty otrzymanego stypendium.

W pierwszym z okresów wydano łącznie 184 decyzje przyznające świadczenie, w tym 179 przyznających stypendia i 5 przyznających zasiłki losowe. Nie wydano decyzji odmownych. W drugim z okresów wydano łącznie 198 decyzji, w tym: 190 decyzji przyznających świadczenie, 6 decyzji odmownych dotyczących stypendiów oraz 2 odmowne dotyczące zasiłków losowych. Nie przyznano zasiłków losowych.

Do szczegółowej kontroli wybrano wraz z załącznikami:

- 40 losowo wybranych decyzji (po 20 z każdego okresu) – do każdej z decyzji dołączono złożony w terminie wniosek oraz komplet dowodów źródłowych potwierdzających wydatkowanie stypendium na cele edukacyjne;
- 5 decyzji przyznających zasiłki losowe, z czego: dwie decyzje w wyniku choroby lub śmierci jednego z rodziców, trzy decyzje w związku z pogłębiającą się chorobą lub koniecznością podjęcia rehabilitacji;
- 6 decyzji odmownych dotyczących stypendiów: trzy ze względu na przekroczenie terminu złożenia wniosku i trzy ze względu na niespełnienie kryterium dochodowego;
- 2 decyzje odmowne dotyczące zasiłków losowych – zostały wydane w związku z brakiem podstaw do przyznania świadczenia.

W kontrolowanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Wyprawka szkolna

Rządowy program pomocy uczniom „Wyprawka szkolna” w 2013 r. w Gminie Ryjewo realizowany był w 3 placówkach oświatowych: Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Barcicach, Szkole Podstawowej im. Ks. W. Demskiego w Ryjewie oraz Zespole Szkół w Ryjewie.

Na realizację przedmiotowego programu przyznano dotację w wysokości 26.620,00 zł, z której wykorzystano 20.608,54 zł. Niewydatkowaną kwotę 4.011,46 zł, zwrócono na rachunek PUW w dniu 24 grudnia 2014 r. (WB nr 252). Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi przez panią Małgorzatę Zdunek Skarbnika Gminy Ryjewo *„nie wykorzystano w 100% środków z dotacji z powodu niezłożenia 5 wniosków przez rodziców dzieci uczęszczających do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Barcicach, pomimo uprawnienia do pomocy poza kryterium dochodowym, jak również z powodu nie przedłożenia faktur na wszystkie podręczniki, bądź zakup w niższych cenach”*.

Udzielono pomocy 83 uczniom, w tym:

- 40 uczniów posiadało orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (37 ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Barcicach oraz 3 z pozostałych dwóch placówek),
- 2 uczniów otrzymało pomoc w ramach programu poza kryterium dochodowym.

Liczba uczniów którym przyznano pomoc z pominięciem kryterium dochodowego była zgodna z dyspozycją zawartą w § 3 pkt 7 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów dydaktycznych (objętych Rozporządzeniem w Gminie Ryjewo było 236 uczniów).

Kontrolujący na podstawie dokumentacji źródłowej obejmującej: ewidencję księgową, losowo wybrane wnioski (po 10 z każdej placówki) oraz list wypłat, stwierdził, że:

- na składanych wnioskach **nie nanoszono potwierdzenia ich złożenia w placówce**,
- jeden ze złożonych **wniosków został sporządzony po terminie określonym** w Zarządzeniu nr 56/13 Wójta Gminy Ryjewo z dnia 12 sierpnia 2013 r. w sprawie *ustalenia terminu składania wniosków o udzielenie pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników dla uczniów w ramach Rządowego programu pomocy uczniom w 2013 r. – „Wyprawka szkolna”*;
- **na czterech wnioskach brak było daty ich sporządzenia**, co w połączeniu z brakiem potwierdzenia wpływu do placówki uniemożliwiło zweryfikowanie wypełnienia warunku określonego w ww. Zarządzeniu Wójta Gminy;
- treść wniosków oraz sporządzone na ich podstawie listy uczniów, którym przyznano pomoc, spełniały wymagania formalne określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników (m.in. zawierały zaświadczenia o dochodach, potwierdzenia statusu osoby bezrobotnej z właściwych Urzędów Pracy, decyzje przyznające rentę lub świadczenia z Ośrodków Pomocy Społecznej – głównie zasiłki dla rodzin wielodzietnych oraz kopie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego). We wnioskach złożonych w Specjalnym Ośrodku Szkolno -Wychowawczym w Barcicach nie dołączano orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, ponieważ ta dokumentacja była już w placówce;
- refundacja wydatków nie przekroczyła kwot wynikających z ww. przepisów prawa a wypłaty dokonywane były na podstawie dowodów potwierdzających dokonanie zakupu podręczników (faktury i rachunki). W jednym przypadku, ucznia Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczym w Barcicach, na fakturze potwierdzającej zakup podręczników znajdowały się pozycje z różnych lat nauki (różnie klasy). W związku z tym p. Elżbieta Polakiewicz Dyrektor Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Barcicach, złożyła następujące wyjaśnienie: *(...) W związku ze specyficznymi trudnościami w opanowaniu treści podstawy programowej uczniowi dostosowano do jego psychofizycznych możliwości Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny, co dodatkowo wymagało dostosowania zestawu podręczników (...)*;

W kontrolowanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości, a dotacja została wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem.

2. Rozdz. 85295 § 2030 – Pozostała działalność – „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Na realizację działań w zakresie realizacji programu wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” Gmina otrzymała w 2013 r. dotację w wysokości 68.180,00 zł, którą wydatkowała w całości.

Podstawą przekazania dotacji było Porozumienie zawarte pomiędzy Wojewodą Pomorskim a Gminą Ryjewo w dniu 24 stycznia 2014 r., na mocy którego Gmina otrzymała środki na dofinansowanie zadania własnego o charakterze obowiązkowym z zakresu dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom go pozbawionym w roku 2013.

W Aneksie nr 1 do ww. Porozumienia, podpisanym w dniu 17 czerwca 2014 r., określono ostateczny montaż finansowy, który zakładał udział środków własnych Gminy w kosztach realizacji Programu w wysokości 40%.

W Aneksie nr 2 do ww. Porozumienia, podpisanym w dniu 28 października 2013 r., ustalono ostateczną wysokość dotacji przyznanej Gminie na realizację programu w kwocie 68.180,00zł, oraz określono jej przeznaczenie na:

- zakup posiłku, świadczenia pieniężne w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych, kwotę nie większą niż 63.180,00 zł;
- dowóz posiłków, kwotę nie większą niż 5.000,00 zł.

Przedłożona kontrolującemu ewidencja księgowa wydatków prowadzona w GOPS obejmowała następujące konta analityczne:

- 130-852-85295-BW-3110-Z – Pomoc Państwa w zakresie dożywiania – ewidencja wydatków zrealizowanych w ramach otrzymanej dotacji;
- 130-852-85295-BW-4300-Z – usługi niematerialne – ewidencja wydatków na transport posiłków zrealizowanych w ramach otrzymanej dotacji;
- 130-852-85295-W-3110 – dożywianie dzieci – ewidencja wydatków poniesionych w ramach realizacji programu ze środków własnych;
- 130-852-85295-W-4300 – usługi niematerialne – ewidencja wydatków poniesionych ze środków własnych na transport posiłków.

Na podstawie wydruków zapisów dokonanych na powyższych kontach ustalono łączny koszt realizacji programu, który zamknął się kwotą 171.368,95 zł, z czego 103.188,95 zł wydatkowano ze środków własnych. Udział tych środków wyniósł 60,21%, tym samym wypełniony został warunek określony w omówionym powyżej Aneksie nr 1.

Środki wydatkowane zostały na:

- zakupy posiłków oraz świadczenia pieniężne w postaci zasiłków celowych na zakup posiłku dla osób uprawnionych – w kwocie 160.748,95 zł (z czego z dotacji pochodziło 63.180,00 zł);
- dowóz posiłków do miejsca ich wydania – w kwocie 10.620,00 zł (z czego z dotacji pochodziło 5.000,00 zł).

Kontroli poddano wszystkie dowody źródłowe (faktury wraz z załącznikami) opłacone z przyznanej dotacji, zarówno w zakresie posiłków, jak również transportu. Ponadto sprawdzono wybrane faktury opłacone ze środków własnych, z miesięcy: lutego i grudnia. Kontroli poddano także listy wypłat gotówkowych na podstawie których dokonano wypłat zasiłków celowych na zakup posiłku.

Faktury za zakup posiłków, rozliczone w ramach dotacji, wystawiane były wyłącznie przez Zespół Szkół w Ryjewie, na podstawie porozumienia zawartego w dniu 2 stycznia 2013 r., zgodnie z którym refundacja kosztów przygotowania posiłków następowała w odstępach miesięcznych.

Stołówka Zespołu Szkół w Ryjewie przygotowywała posiłki w ramach programu dla swoich uczniów oraz uprawnionych uczniów ze Szkoły Powiatowej w Straszewie oraz Przedszkola „Maluszek”.

Do wystawionych w okresach miesięcznych faktur, dołączano listy zawierające wykaz osób, oraz ilość wydanych tym osobom posiłków.

W okresie letnim wypłacono w ramach realizowanego programu świadczenia pieniężne w postaci zasiłków celowych na zakup posiłku dla osób uprawnionych, w kwocie 17.580,00zł (z dotacji pochodziła kwota 8.880,00 zł). Była to pomoc przyznana uprawnionym uczniom, na pokrycie kosztu zakupu żywności w miesiącach lipcu i sierpniu. Każdy uprawniony (po złożeniu wniosku) otrzymał zasiłek odpowiadający średniemu miesięcznemu kosztowi dożywiania w roku szkolnym, tj. 60,00 zł miesięcznie.

Transport posiłków przygotowywanych przez Zespół Szkół w Ryjewie realizowany był na podstawie umów zawartych z Piekarnią J. Osuch z siedzibą w Ryjewie przy ul. Grunwaldzkiej 74, w szczególności:

- Umowy z dnia 23 sierpnia 2013 r., która obejmowała okres od 1 września 2012 r. do 30 czerwca 2013 r. Dzienny koszt dowozu określono w niej na 55,00 zł brutto.
- Umowy z dnia 19 sierpnia 2013 r. która obejmowała okres od 2 września 2013 r. do 30 czerwca 2014 r. Dzienny koszt dowozu określono w niej na 60,00 zł brutto.

Ponadto program realizowany był na podstawie zawartych porozumień podpisanych 2 stycznia 2013 r. w następujących placówkach:

1. Zespole Szkół w Czerninie (Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi);
2. Szkole Podstawowej w Janowie;
3. Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Malborku.

Koszty realizacji ww. porozumień pokrywane były ze środków własnych.

Ustalono również, że w przypadku kilku placówek, z uwagi na małą ilość osób uprawnionych, nie podpisano umowy ani porozumienia, a dokonywano zakupów posiłków w ramach programu (roczny koszt nie przekraczał 1.000,00 zł na jedną placówkę). W tych przypadkach płatności następowały również ze środków własnych Gminy, na podstawie otrzymanych faktur.

Decyzje przyznające świadczenia w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wydawane były na okresy: od stycznia do czerwca, od lipca do sierpnia (zasiłek celowy) oraz od września do grudnia.

W kontrolowanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Rozdział 75011 § 201 – urzędy wojewódzkie (dotacja na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, nie ujętych w innych rozdziałach)

Na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, nie ujętych w innych rozdziałach, w 2013 r. Gmina otrzymała dotację w wysokości 55.000,00 zł. Ponadto pismem z dnia 21 listopada 2013 r. Gmina Ryjewo została poinformowana o zwiększeniu planu dotacji w przedmiotowym rozdziale w § 2010 o kwotę 4.810,00 zł, z przeznaczeniem dotacji na remont sali ślubów Urzędu Stanu Cywilnego w Ryjewie określonego jako: odnowienie tynków, malowanie ścian i wymianę podłóg.

Łączna kwota przekazanej dotacji wynosiła 59.810,00 zł. Przyznana dotacja została wykorzystana w całości.

Przedstawiona kontrolującemu ewidencja księgowa potwierdzająca wysokość wydatków wykazanych w sprawozdaniu Rb-50 rocznym, obejmowała wydruki kont: 130, 401, 402, 404 oraz 405.

Dane ujęte w sprawozdaniu były zgodne z przedłożoną ewidencją księgową.

Przyznana dotacja została wydatkowana na:

- wynagrodzenia wraz z pochodnymi: 51.338,00;
- zakup materiałów i wyposażenia (§4210) – aparat telefoniczny, lampy do sali ślubów, fotel, folia [dot. zarządzania kryzysowego], materiały biurowe, druki – 1.772,00;
- zakup usług remontowych (§4270) – (malowanie ścian oraz wymiana grzejników w sali ślubów) – 6.700,00.

Zadania z zakresu administracji rządowej, finansowane ze środków ujętych w rozdziale 75011, realizowane były w Gminie Ryjewo przez 4 osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy. Obciążenie zadaniami związanymi z administracją rządową wynosiło 2 ¼ etatu i kształtowało się następująco:

1. Z-ca Kierownika USC – 1 etat – w zakresie wydawania dowodów osobistych oraz zadań z zakresu obowiązku obrony i spraw wojskowych;
2. Kierownik USC – ½ etatu – w zakresie zadań związanych z ewidencją ludności;
3. Stanowisko ds. obsługi sekretariatu i obrony cywilnej – ½ etatu – w zakresie obrony cywilnej;
4. inspektor ds. rolnictwa, łowiectwa, ochrony zwierząt oraz ewidencji działalności gospodarczej – ¼ etatu – w zakresie ewidencji działalności gospodarczej i zezwolenia na sprzedaż alkoholu.

Wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi w/w osób, obejmujące realizację zadań z zakresu administracji rządowej, wyniosły 109.111.83 zł, z czego z dotacji sfinansowano 47%.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji dotyczącej remontu sali ślubów kontrolujący ustalił, że:

- nie podpisano umów z wykonawcami. Prace zostały wykonane na podstawie zleceń, które wystawiono w oparciu o oferty cenowe złożone przez wykonawcę, po ich negocjacji.

Dokonane płatności były zgodne z wynegocjowanymi cenami i nastąpiły po obustronnym podpisaniu protokołów odbioru prac:

- fv nr 73/2013 z 09.12.2013 – 4.900,00 zł brutto – wykonanie prac malarskich w sali ślubów; wystawca faktury: Prywatne Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe DAMIAN Damian Werra, ul. Grunwaldzka 32, 82-420 Ryjewo;
 - fv nr 74/2013 z 09.12.2013 – 1.800,00 zł brutto – wymiana grzejników wraz z zaworami i przerobienie instalacji c.o.; wystawca faktury: Prywatne Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe DAMIAN Damian Werra, ul. Grunwaldzka 32, 82-420 Ryjewo;
- Gmina dysponowała tylko jedną ofertą na każdy z realizowanych zakresów. Nie było ofert konkurencyjnych firm;
 - zgodnie z obowiązującym w chwili realizacji remontu Zarządzeniem nr 32/2010 Wójta Gminy Ryjewo w sprawie *wprowadzenia Regulaminu Zamówień Publicznych, do których nie mają zastosowania przepisy ustawy z dnia 20 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, w Urzędzie Gminy Ryjewo – (§ 2, pkt 2) – zasad wynikających z Regulaminu nie stosuje się do postępowań o wartości poniżej 5.000 euro.*

4. Rozdział 85195 § 2010 – pozostałe zadania

Gmina nie otrzymała dotacji w powyższym rozdziale.

W odpowiedzi na pytanie kontrolującego, Pan Adam Mączyński Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ryjewie poinformował, że w 2013 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ryjewie wydano – 9 decyzji przyznających świadczenie, na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2004 r. nr 210 poz. 2135 ze zmianami – tekst jednolity z 2008 r. nr 164 poz. 1027 ze zm.). Nie wydano decyzji odmownych.

Każdą z decyzji wydano na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego.

ZALECENIA I WNIOSKI

Mając na uwadze powyższą ocenę i uwagi wnoszę o:

- dokonywanie przypisu należności na koncie 221 z tytułu zwrotu przez dłużników alimentacyjnych kosztów upomnień, w momencie powstania należności, tj. skutecznego dostarczenia upomnienia,
- wprowadzenie do „Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów (...)” zapisów dotyczących sposobu ustalania wysokości stypendium szkolnego w zależności od sytuacji materialnej uczniów, stosownie do zapisów art. 90f pkt 1 ustawy o systemie oświaty,
- oznaczanie daty wpływu wniosków o udzielenie pomocy finansowej w ramach rządowego programu „Wyprawka szkolna”.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz nieprawidłowości.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Pomorskiego, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

WOJEWODA POMORSKI

Ryszard Stachurski